

บทที่ 6

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสัมพันธสารประเภทขบขันใน 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็น การศึกษาโครงสร้างและลักษณะการเชื่อมโยงความของสัมพันธสารประเภทขบขัน เพื่อพิจารณาว่าโครงสร้างและลักษณะการเชื่อมโยงความมีความสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร และประเด็น การศึกษาปัญหาในการตีความสัมพันธสารประเภทขบขัน เพื่อพิจารณาว่ากลุ่มประชากรตัวอย่าง ระดับการศึกษาภาคบังคับ (มัธยมศึกษาปีที่ 3) และกลุ่มประชากรตัวอย่างระดับการศึกษา ปริญญาตรี (ชั้นปีที่ 4) สามารถตีความสัมพันธสารประเภทขบขันได้แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร รวมถึงศึกษาด้วยว่าหากเกิดปัญหาในการตีความขึ้น ปัญหานั้นมีสาเหตุมาจากปัจจัยใด กล่าวคือ อาจเกิดจากปัจจัยด้านตัวภาษาหรืออาจเกิดจากปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรมก็เป็นได้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะสัมพันธสารประเภทขบขันที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ (ทุกฉบับวันอาทิตย์) ชื่อคอลัมน์ “เฮฮาหน้าทะเล้น” ตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม – 28 พฤษภาคม พ.ศ.2549 รวมเป็นเวลา 3 เดือน มีข้อมูลทั้งสิ้น 61 หัวเรื่อง รวมถึงศึกษาโดยเก็บข้อมูลแบบ สอบถามจากกลุ่มประชากรตัวอย่างที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มระดับการศึกษาภาคบังคับ (มัธยมศึกษาปีที่ 3) และกลุ่มระดับปริญญาตรี (ชั้นปีที่ 4) กำหนด กลุ่มละ 30 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 60 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นสัมพันธสาร ประเภทขบขันที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ คอลัมน์ “เฮฮาหน้าทะเล้น” จำนวน 61 หัวเรื่อง เพื่อศึกษาองค์ประกอบทางโครงสร้างและลักษณะการเชื่อมโยงความ อีกส่วนหนึ่งคือข้อมูลที่ได้

จากแบบสอบถามความเข้าใจในสัมพันธสารประเภทขบขัน ที่ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเลือก สัมพันธสารประเภทขบขันจำนวน 20 หัวเรื่อง แบ่งเป็นเรื่องที่มีลักษณะการใช้ภาษาซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในการตีความ 10 หัวเรื่อง และเป็นเรื่องที่อ้างอิงสังคมวัฒนธรรมอีก 10 หัวเรื่อง ทั้งนี้ เพื่อนำมาศึกษาในประเด็นปัญหาการตีความ และการบรรลุดัตถุประสงค์ของสัมพันธสารประเภท ขบขันว่าสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร

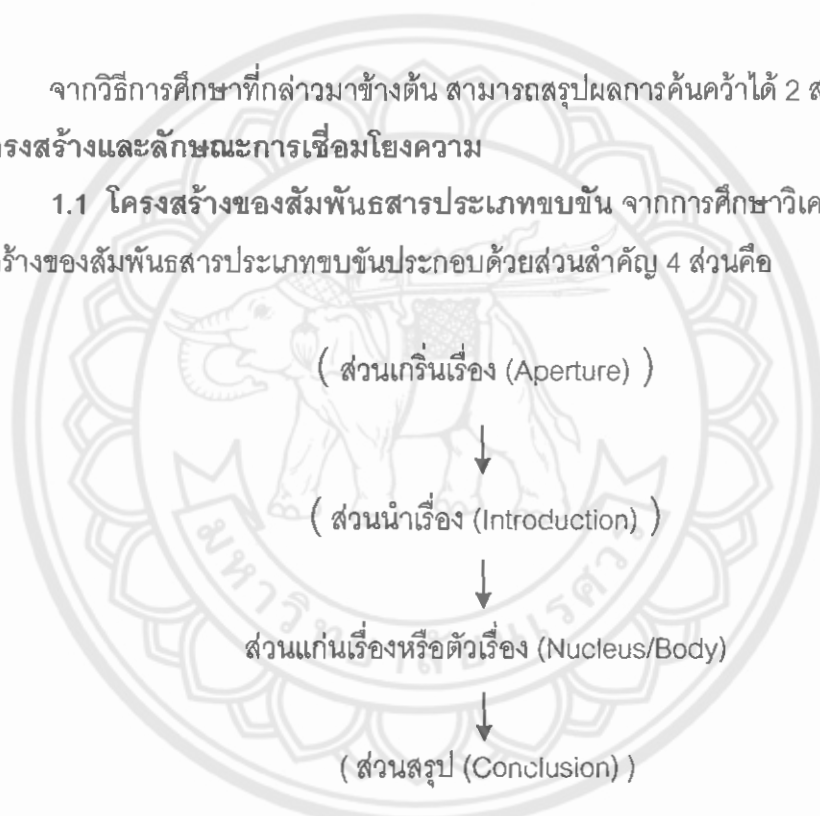
สรุปผลการวิจัย

จากวิธีการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปผลการค้นคว้าได้ 2 ส่วน ดังนี้

1. โครงสร้างและลักษณะการเชื่อมโยงความ

1.1 โครงสร้างของสัมพันธสารประเภทขบขัน จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า

โครงสร้างของสัมพันธสารประเภทขบขันประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วนคือ

นอกจากนี้ยังพบว่าสัมพันธสารประเภทขบขัน มีองค์ประกอบทางโครงสร้างแบ่งได้เป็น

6 ลักษณะ ดังนี้

1. ส่วนเกริ่นเรื่อง ส่วนนำเรื่อง ส่วนแก่นเรื่องหรือตัวเรื่องและส่วนสรุป คิดเป็นร้อยละ

3.28

2. ส่วนเกริ่นเรื่อง ส่วนแก่นเรื่องหรือตัวเรื่องและส่วนสรุป คิดเป็นร้อยละ 22.95

3. ส่วนนำเรื่อง ส่วนแก่นเรื่องหรือตัวเรื่องและส่วนสรุป คิดเป็นร้อยละ 42.62

4. ส่วนนำเรื่องและส่วนแก่นเรื่องหรือตัวเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 21.31

5. ส่วนแก่นเรื่องหรือตัวเรื่องและส่วนสรุป คิดเป็นร้อยละ 4.92

6. ส่วนแก่นเรื่องหรือตัวเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.92

1. ส่วนเกริ่นเรื่อง เป็นเหมือนข้อความเกริ่นไว้เพื่อชักชวนให้อ่านสนใจติดตามเรื่องราวต่อไป ส่วนเกริ่นเรื่องแบ่งเป็น 4 ลักษณะได้แก่
 - 1.1 การเกริ่นเรื่องโดยการกล่าวอ้าง คิดเป็นร้อยละ 50
 - 1.2 การเกริ่นเรื่องโดยการแจ้งให้ทราบ คิดเป็นร้อยละ 31.25
 - 1.3 การเกริ่นเรื่องโดยการใช้นามหรือคำคม คิดเป็นร้อยละ 12.5
 - 1.4 การเกริ่นเรื่องโดยการกล่าวออกตัว คิดเป็นร้อยละ 6.25
2. ส่วนนำเรื่อง เป็นการให้รายละเอียดที่เป็นใจความสำคัญของเรื่องคร่าวๆ
3. ส่วนแก่นเรื่องหรือตัวเรื่อง เป็นการกล่าวถึงรายละเอียดทั้งหมดของเรื่องว่ามีที่มาที่ไปอย่างไร ส่วนแก่นเรื่องหรือตัวเรื่องสามารถแยกองค์ประกอบได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ส่วนแก่นเรื่องหรือตัวเรื่อง} &= \begin{aligned} &- \text{แนะนำตัวละครและที่มาของเหตุการณ์} \\ &- \text{เหตุการณ์ต่อเนื่องหรือเหตุการณ์ที่ผิดปกติ} \\ &\quad \text{ไปจากเดิม} \\ &(- \text{การคลี่คลายหรือคาดคะเนเหตุการณ์}) \end{aligned} \end{aligned}$$

จากการศึกษาพบว่า ส่วนแนะนำตัวละครและที่มาของเหตุการณ์จะปรากฏในทุกสัมผัสสาร โดยจะปรากฏในย่อหน้าที่ 2 ของเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 85.24 ขณะที่ส่วนคลี่คลายหรือคาดคะเนเหตุการณ์อาจปรากฏหรือไม่ก็ได้ ซึ่งจากการศึกษาพบปรากฏ คิดเป็นร้อยละ 68.85

4. ส่วนสรุป เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้สัมผัสสารประเภทขบขันแตกต่างจากสัมผัสสารประเภทเรื่องเล่า อาจปรากฏหรือไม่ก็ได้ ส่วนสรุปแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

- 4.1 สรุปแบบล้อชวนหัว คิดเป็นร้อยละ 54.35
- 4.2 สรุปแบบให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะหรือคำเตือน คิดเป็นร้อยละ 28.26
- 4.3 สรุปแบบเสียดสี คิดเป็นร้อยละ 17.39

1.2 ลักษณะการเชื่อมโยงความในสัมผัสสารประเภทขบขัน จากการศึกษพบว่าสัมผัสสารประเภทขบขันมีลักษณะการเชื่อมโยงความใน 2 ลักษณะใหญ่คือ

1. การเชื่อมโยงทางไวยากรณ์ พบปรากฏคิดเป็นร้อยละ 28.20 แบ่งเป็น 3 ลักษณะได้แก่

- 1.1 การอ้างถึง เป็นการเชื่อมโยงทางไวยากรณ์ที่ปรากฏมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.93 แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1.1 การอ้างถึงบุคคล สิ่งของ สถานที่หรือเหตุการณ์ พบปรากฏมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.11 มีรูปภาพที่ใช้แสดงการอ้างถึง 4 ประเภท ดังนี้

- 1) การใช้บุรุษสรรพนาม คิดเป็นร้อยละ 9.75
- 2) การใช้สรรพนามสะท้อนกลับ คิดเป็นร้อยละ 0.27
- 3) การใช้ชื่อเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 0.48
- 4) การใช้นามวลี คิดเป็นร้อยละ 1.61 แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่
 - 4.1) การใช้นามวลีแสดงความรู้สึกในทางบวก คิดเป็นร้อยละ 0.43
 - 4.2) การใช้นามวลีแสดงความรู้สึกในทางลบ คิดเป็นร้อยละ 0.60
 - 4.3) การใช้ฉายานาม คิดเป็นร้อยละ 0.53
 - 4.4) การใช้วลีแสดงสถานภาพทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 0.05

1.1.2 การอ้างถึงบอกความชี้เฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 3.77

1.1.3 การอ้างถึงโดยการเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 0.05

1.2 การแทนที่ พบปรากฏคิดเป็นร้อยละ 2.47 แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- 1.2.1 การแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นนามวลี คิดเป็นร้อยละ 0.53
- 1.2.2 การแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นกริยาวลี คิดเป็นร้อยละ 0.22
- 1.2.3 การแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นประโยคหรือข้อความ พบปรากฏมากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 1.72

1.3 การละ พบปรากฏคิดเป็นร้อยละ 9.80 แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- 1.3.1 การละหน่วยเดิมที่เป็นนามวลี พบปรากฏมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.61
- 1.3.2 การละหน่วยเดิมที่เป็นกริยาวลี คิดเป็นร้อยละ 0.43
- 1.3.3 การละหน่วยเดิมที่เป็นประโยคหรือข้อความ คิดเป็นร้อยละ 0.76

2. การเชื่อมโยงทางไวยากรณ์คำศัพท์ เป็นการเชื่อมโยงความในสัมพันธสารประเภทขบขันที่ปรากฏมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.80 แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1 การใช้คำเชื่อม เป็นการเชื่อมโยงทางไวยากรณ์คำศัพท์ที่ปรากฏมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.22 แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1.1 การใช้คำเชื่อมแบบปรากฏรูป คิดเป็นร้อยละ 64.42 จากการศึกษาพบว่า มีคำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ใน 13 ลักษณะ ได้แก่

- 1) คำเชื่อมแสดงการเพิ่มข้อมูลหรือขยายความ
- 2) คำเชื่อมแสดงลำดับเวลา

- 3) คำเชื่อมแสดงความคล้ายตามหรือรวมเข้าด้วยกัน
- 4) คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง
- 5) คำเชื่อมแสดงลักษณะหรือวิธีการ
- 6) คำเชื่อมแสดงความมุ่งหมาย
- 7) คำเชื่อมแสดงเหตุ
- 8) คำเชื่อมแสดงผล
- 9) คำเชื่อมแสดงการเลือก
- 10) คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข
- 11) คำเชื่อมแสดงความต่างตอนกัน
- 12) คำเชื่อมแสดงการยกตัวอย่าง
- 13) คำเชื่อมแสดงการเน้นความ

2.1.2 การใช้คำเชื่อมแบบไม่ปรากฏรูป คิดเป็นร้อยละ 2.80 จากการศึกษาพบว่ามีการใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ใน 11 ลักษณะ ได้แก่

- 1) คำเชื่อมแสดงการเพิ่มข้อมูลหรือขยายความ
- 2) คำเชื่อมแสดงลำดับเวลา
- 3) คำเชื่อมแสดงความคล้ายตามหรือรวมเข้าด้วยกัน
- 4) คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง
- 5) คำเชื่อมแสดงลักษณะหรือวิธีการ
- 6) คำเชื่อมแสดงความมุ่งหมาย
- 7) คำเชื่อมแสดงเหตุ
- 8) คำเชื่อมแสดงผล
- 9) คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข
- 10) คำเชื่อมแสดงความต่างตอนกัน
- 11) คำเชื่อมแสดงการยกตัวอย่าง

2.2 การเชื่อมโยงทางคำศัพท์ พบปรากฏคิดเป็นร้อยละ 4.58 แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

2.2.1 การกล่าวซ้ำ เป็นการเชื่อมโยงทางคำศัพท์ที่ปรากฏมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.42 แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1) การกล่าวซ้ำโดยใช้คำเดิม ปรากฏมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.71
แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- 1.1) การซ้ำรูปทั้งหมดหรือซ้ำรูปสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 2.80
- 1.2) การซ้ำรูปบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 0.91
- 2) การกล่าวซ้ำโดยใช้คำพ้องความหมาย คิดเป็นร้อยละ 0.33
- 3) การกล่าวซ้ำโดยใช้คำที่มีความหมายเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 0.05
- 4) การกล่าวซ้ำโดยใช้คำที่มีความหมายทั่วไป คิดเป็น ร้อยละ 0.33

2.2.2 การใช้คำซ้ำชุดกัน คิดเป็นร้อยละ 0.16

2. ปัญหาการตีความสัมพันธสาร ในประเด็นนี้ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

2.1 การตีความสัมพันธสารประเภทขบขัน จากการศึกษาพบว่าตัวแปรทางด้านการศึกษาส่งผลต่อการตีความสัมพันธสารประเภทขบขัน กล่าวคือกลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า (ปริญญาตรี ขึ้นไป) สามารถตีความหรือทำความเข้าใจสัมพันธสารประเภทขบขันโดยตลอดเรื่องแตกต่างกันกับ (ดีกว่า) กลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาดำกว่า (มัธยมศึกษาปีที่ 3) คิดเป็นร้อยละ 83.33 และ 68.33 ตามลำดับ

2.2 ปัญหาที่เกิดจากการตีความสัมพันธสารประเภทขบขัน จากการศึกษาพบว่าปัจจัยทางด้านตัวภาษา เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาการตีความสัมพันธสารประเภทขบขัน โดยมีลักษณะภาษาที่ก่อให้เกิดปัญหาในการตีความสัมพันธสารประเภทขบขัน 7 ลักษณะ ได้แก่

1. การใช้ภาษาเชื่อมโยงความไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 5.91
2. การละคำหรือวลี คิดเป็นร้อยละ 10.75
3. การใช้คำสแลง คิดเป็นร้อยละ 1.61
4. การใช้คำทับศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 30.65
5. การใช้อักษรย่อ คิดเป็นร้อยละ 3.23
6. การใช้ชื่อยานาม พบปรากฏมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.26
7. การใช้สำนวน คิดเป็นร้อยละ 15.59

ส่วนปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรม จากการศึกษาพบว่าไม่มีผลต่อการตีความสัมพันธสารประเภทขบขันแต่อย่างใด เนื่องจากกลุ่มประชากรตัวอย่างมีความเข้าใจในสัมพันธสารประเภทขบขันที่ได้อ่านเป็นไปในทำนองเดียวกัน

สำหรับประเด็นการบรรลुวัตถุประสงค์ในสัมพันธสารประเภทขบขันนั้น จากการศึกษาพบว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างร้อยละ 49 มีความรู้สึกและความคิดเห็นสอดคล้องกันกับการทำความเข้าใจสัมพันธสารประเภทขบขัน ขณะที่กลุ่มประชากรตัวอย่างร้อยละ 51 มีความรู้สึกและความคิดเห็นขัดแย้งกันกับการทำความเข้าใจสัมพันธสารประเภทขบขัน

ส่วนสาเหตุที่ทำให้กลุ่มประชากรตัวอย่างบรรลุวัตถุประสงค์ของสัมพันธสารประเภทขบขัน จากการศึกษาพบว่ามีสาเหตุดังนี้

1. เข้าใจสัมพันธสารประเภทขบขันที่ได้อ่านโดยตลอดเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 77.90
2. สัมพันธสารประเภทขบขันที่ได้อ่านมีคำหรือข้อความชวนขบขัน คิดเป็นร้อยละ 12.75
3. สัมพันธสารประเภทขบขันที่ได้อ่านเป็นเรื่องแปลกใหม่ คิดเป็นร้อยละ 9.35

และสาเหตุที่ทำให้กลุ่มประชากรตัวอย่าง ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของสัมพันธสารประเภทขบขันเท่าที่ควร จากการศึกษาพบว่ามีสาเหตุดังนี้

1. เกิดปัญหาในการตีความคำหรือข้อความ คิดเป็นร้อยละ 54.58
2. เนื้อหาของสัมพันธสารประเภทขบขันหนักเกินไป คิดเป็นร้อยละ 15.14
3. สัมพันธสารประเภทขบขันมีขนาดของเรื่องยาวเกินไป ทำให้จับใจความได้ยาก

คิดเป็นร้อยละ 5.18

4. สัมพันธสารประเภทขบขันที่อ่านเป็นเรื่องที่เคยได้ยินมาก่อนแล้ว คิดเป็นร้อยละ 4.78
5. สัมพันธสารประเภทขบขันที่อ่านมีส่วนอ้างอิงถึงสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อบางอย่าง

ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่น่าขบขัน คิดเป็นร้อยละ 20.32

อภิปรายผล

จากการศึกษาองค์ประกอบทางโครงสร้าง ลักษณะการเชื่อมโยงความและปัญหาในการตีความสัมพันธสารประเภทขบขันที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ชื่อคอลัมน์ “เฮฮาหน้าทะเล้น” สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. สัมพันธสารประเภทขบขันมีองค์ประกอบทางโครงสร้างที่คล้ายคลึงกับสัมพันธสารประเภทเรื่องเล่า (ตามแนวคิดของ Longacre : 1983) กล่าวคือประกอบไปด้วยส่วนนำเรื่อง (Longacre เรียกว่า ส่วนเกริ่นนำเรื่อง) ส่วนแก่นเรื่องหรือตัวเรื่องและส่วนสรุป หากแต่สัมพันธสารประเภทขบขันที่ได้ศึกษานี้มีองค์ประกอบทางโครงสร้างอีกส่วนหนึ่ง ที่ไม่พบปรากฏในสัมพันธสารประเภทเรื่องเล่า นั่นคือ ส่วนเกริ่นเรื่อง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สัมพันธสารทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวมีส่วน

ที่แตกต่างกันอยู่ นอกจากนี้สัมพันธสารประเภทขบขันยังมีลักษณะของการสรุปเรื่องแตกต่างจาก สัมพันธสารประเภทเรื่องเล่าอีกด้วย กล่าวคือสัมพันธสารประเภทเรื่องเล่ามักมีการสรุปเรื่องแบบ อธิบายภาพรวมอีกครั้งหนึ่ง ขณะที่สัมพันธสารประเภทขบขันมีการสรุปเรื่องใน 3 ลักษณะ ได้แก่ แบบล้อชวนหัว แบบให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะหรือคำเตือนและแบบเสียดสี

สำหรับรูปแบบการเขียนนั้น จากการศึกษาพบว่าผู้เขียนนิยมใช้การขึ้นย่อหน้าใหม่บ่อยครั้ง ทั้งที่ยังกล่าวถึงประเด็นเดิมและเพื่อต้องการเปลี่ยนประเด็น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้เขียนไม่ต้องการป้อนเรื่องราวให้ชัดเจนจนเกินไป นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้อ่านได้พักสายตาด้วย อย่างไรก็ตามก็ดูรูปแบบการเขียนดังกล่าว ไม่ได้มีส่วนทำให้ลักษณะการเล่าหรือการดำเนินเรื่อง รวมถึงการจัดเรียงโครงสร้างเปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด

2. สัมพันธสารประเภทขบขันมีลักษณะการเชื่อมโยงความที่สอดคล้องกันกับการจัดเรียงโครงสร้าง กล่าวคือมีทั้งการเชื่อมโยงทางไวยากรณ์และการเชื่อมโยงทางไวยากรณ์คำศัพท์ (ตามแนวคิดของ Halliday & Hasan : 1976) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชื่อมโยงทางไวยากรณ์คำศัพท์โดยการใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงการเพิ่มข้อมูลหรือขยายความ ซึ่งสอดคล้องกับการเล่าเรื่องเชิงรายงาน ชาวที่ต้องอ้างอิงที่มาให้ชัดเจน เช่นประโยค ผลการสำรวจพบว่า... หรือ ชาวบอกว่า... เป็นต้น และการใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงลำดับเวลา ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการดำเนินเรื่องแบบต่อเนื่องกัน โดยเริ่มจากส่วนเกริ่นเรื่อง ส่วนนำเรื่อง ส่วนแก่นเรื่องหรือตัวเรื่อง แล้วจึงเข้าสู่ส่วนสรุป รวมถึงการอ้างถึงบุคคล สิ่งของ สถานที่หรือเหตุการณ์ โดยการใช้บุรุษสรรพนาม ซึ่งพบว่ามีความสัมพันธ์กับการเล่าเรื่องโดยใช้ตัวละครเป็นผู้ดำเนินเรื่อง ดังนั้นรูปภาษาที่ใช้อ้างถึงตัวละครจึงควรสั้น กระชับ จำง่ายและมีความหมายอ้างถึงนามวลีเดิมได้อย่างสมบูรณ์

3. ปัจจัยทางด้านตัวภาษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาในการตีความสัมพันธสารประเภทขบขัน จากการศึกษาพบว่าการใช้ชื่อยานามและการใช้คำศัพท์เป็นลักษณะภาษาที่ก่อให้เกิดปัญหาในการตีความมากที่สุดตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากสัมพันธสารประเภทขบขันที่นำมาใช้ในการศึกษาเป็นเรื่องที่อ้างอิงมาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศก็เป็นได้ สำหรับปัจจัยทางด้านสังคมวัฒนธรรมนั้น แม้ว่าจะไม่มีผลต่อตีความสัมพันธสารประเภทขบขัน แต่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของสัมพันธสารรองลงมาจากปัจจัยทางด้านตัวภาษา คิดเป็นร้อยละ 20.32

อย่างไรก็ตามในงานวิจัยครั้งนี้ยังพบข้อจำกัดในการทำวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นสัมพันธสารประเภทขบขันเฉพาะที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ คอลัมน์ "เฮฮาหน้าทะเล้น" โดยกำหนดระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม – 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 เท่านั้น

2. ผู้วิจัยสรุปหัวเรื่องสัมพันธสารประเภทขบขันแบบเจาะจงเพื่อนำมาทำแบบสอบถามเพียง 20 หัวเรื่องเท่านั้น (จากทั้งหมด 61 หัวเรื่อง) เนื่องจากข้อมูลมีปริมาณมาก
3. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาเจตนาในการส่งสารของผู้ส่งสารแต่อย่างใด

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้เป็นเพียงการศึกษาโครงสร้าง ลักษณะการเชื่อมโยงความ และปัญหาการตีความสัมพันธสารประเภทขบขันที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ โดยกำหนดตัวแปรด้านการศึกษาเท่านั้น ผู้วิจัยเห็นว่ายังมีอีกหลายประเด็นที่น่าสนใจและควรจะศึกษาให้กว้างขวางต่อไป อาทิเช่น

1. ศึกษาโครงสร้างและลักษณะการเชื่อมโยงความในเรื่องขบขันที่เป็นการเล่าโดยใช้ภาษาพูดว่ามีความเหมือนหรือความต่างกับเรื่องขบขันที่เป็นสัมพันธสารหรือภาษาเขียนหรือไม่ อย่างไร เช่น การเล่าข่าวเชิงขบขันในรายการ “คดีเด็ด” “เก็บตก” หรือ “สะกิดข่าว” เป็นต้น
2. ศึกษาเรื่องการศึกษาตีความสัมพันธสารประเภทขบขันตามตัวแปรสังคมอื่นว่ามีผลต่อการทำความเข้าใจหรือไม่ อย่างไร เช่น ตัวแปรเพศ อายุหรือสถานภาพทางสังคม เป็นต้น
3. ศึกษาปัญหาการตีความสัมพันธสารที่ปรากฏในแหล่งข้อมูลอื่น เช่น โบปลิวิโฆษณา สินค้า แผ่นพับภาพยนตร์หรือข้อความหาเสียง เป็นต้น